

Granska rutiner för trikinbeslut

Här ger Livsmedelsverket en instruktion för hur kontrollen ska genomföras av verkets egen personal utifrån kraven i lagstiftningen.

Här ges instruktioner för hur du ska granska företagets rutiner för trikinprovtagning.

Instruktionen gäller för hur du ska granska företagets rutiner för trikinprovtagning inför:

- "Beslut om godkännande av förfarande för att säkerställa att inga delar av slaktkroppar från djur mottagliga för trikinos avlägsnas från lokalerna förrän resultatet av trikinundersökningen har visat sig vara negativt" och/eller
- "Beslut om att slaktkroppar får föras ut till en styckningsanläggning i anslutning till eller åtskilt från slakteriet".

Vad ska granskningen omfatta?

Granskningen omfattar enbart företagets rutiner fram till och med att proverna har skickats till laboratoriet och hur osäkra eller positiva provsvar ska hanteras. Laboratorieanalys omfattas inte.

Granskningen ska omfatta:

- Djuridentifiering
- Uttagning av prov
- Hantering av prov och provsvar
- Åtgärder vid osäkra eller positiva resultat

Djuridentifiering

Här hittar du kontrollpunkter för att undersöka om företaget har rutiner för att rätt djur provtas och att företaget säkerställer ett samband mellan prov och slaktkropp.

Kontrollera att:

- Djur märks med en unik kod så att slaktkroppen och dess delar kan spåras tillbaka till djuret om analysen är positiv.
- Prover är märkta på sådant sätt att det kan särskiljas från andra prov och möjliggör identifiering av djurkroppen för vidare spårning tillbaka till ursprungsbesättningen.
- Livsmedelsföretagaren har rutiner för att särskilja slaktsvin från kontrollerade uppfödningförhållanden från slaktsvin från icke kontrollerade uppfödningförhållanden.
- Livsmedelsföretagaren har rutiner för att ta ut prov från alla avelssuggor och avelsgaltar från kontrollerade uppfödningförhållanden och för alla grisar, både slaktsvin och vuxna svin, i de fall de kommer från icke kontrollerade uppfödningförhållanden.

Uttagning av prov

Korrekta muskeltyper och provtagningsmängder för respektive djurslag finns på sidan "Hantera trikiner på slakteri och vilthanteringsanläggning" under rubriken "Hur ska proverna tas ut?". Här framgår också vilka djur och djurslag som ska provtas. Du hittar även en länk till information som behövs för att undersöka om företaget har rutiner för att prover tas ut från rätt muskeltyp och i tillräckligt stor mängd.

Hur ska proverna tas ut?

Hantera prov och provsvar

Här hittar du kontrollpunkter för att undersöka om företaget har rutiner för att alla prover skickas till ett ackrediterat laboratorium och att provsvaren hanteras korrekt.

Kontrollera att:

- Proverna skickas till ett ackrediterat laboratorium.
- Rutiner finns för att dokumentera alla prov som skickas till laboratorium.

- Anvisningar från det anlitate laboratoriet följs för hur remissen fylls i och att korrekt mängd provmaterial tas ut och skickas in.
- Om prov tagits från annan plats än predilektionsstället och att dubbel mängd därmed ska analyseras ska det framgå i remissen.
- Rutiner finns för att följa upp alla svaren på trikinanalyserna.

Åtgärder vid positiva eller osäkra resultat

Här hittar du mer information om de rutiner som vi kräver att företaget ska ha vid positiva eller osäkra provsvar.

Kontrollera att:

- Företaget har rutiner för att informera Livsmedelsverket vid positiva eller osäkra provresultat.
- Företaget har relevanta rutiner för att hantera osäkra och positiva trikinprover. Det inkluderar även rutiner för återkallande hos styckningsföretag om slakteriet har ett beslut om styckning på annan anläggning före provsvar anlämt.
- Kött från djur som är infekterat med trikiner förklaras otjänligt som livsmedel och tas ur livsmedelskedjan.

Mer information om hur positiva trikinfynd ska hanteras finns i:

Beredskapsplan vid positivt trikinprov

När företaget bistår vid kontrollmärkning av slaktkroppar

Vissa företag har ett beslut om att få bistå vid kontrollmärkning. Se blankett LIVS 077. Detta beslut är inget krav för att kunna fatta något av besluten:

- "Beslut om godkännande av förfarande för att säkerställa att inga delar av slaktkroppar från djur mottagliga för trikinos avlägsnas från lokalerna förrän resultatet av trikinundersökningen har visat sig vara negativt" och/eller
- "Beslut om att slaktkroppar får föras ut till en styckningsanläggning i anslutning till eller åtskilt från slakteriet".

Däremot kan detta beslut påverka i de fall företaget missköter sin provtagning. Mer om det kan du läsa på sidan:

Rutiner vid brister i trikinhantering

Underlag för beslut

Ansökan om trikinbeslut hanteras som ett manuellt ärende i Edit. Trikinbeslut får fattas av en tjänsteman med delegation eller av enhetschef. Mallar till besluten finns i Word.

Om företaget innehar något av dessa beslut, men inte följer sina förfaranden, finns det möjlighet att återkalla besluten.

Rutiner vid brister i trikinhantering

Kontrollmärkning innan provsvar

Beslut om att kontrollmärkning får utföras innan resultatet av en trikinundersökning visat sig vara negativt, ska alltid åtföljas av dokumentation om bakgrunden till beslutet och ska diarieföras i Edit.

Slakteriet ska lämna in en skriftlig beskrivning av sitt förfarande för att säkerställa att inga slaktkroppar lämnar anläggningen innan resultatet av trikinundersökningen är klar. Den skriftliga beskrivningen ska omfatta en beskrivning av hur trikinprovtagningen utförs och vilka rutiner som finns vid utlastning av slaktkroppar. Detta för att säkerställa att inga slaktkroppar lämnar anläggningen innan resultatet av trikinundersökningen är klar. Beskrivningen ovan ska diarieföras i ärendet.

Beslutet fattas med stöd i artikel 48.2 a i förordning (EG) 2019/627 samt artikel 4.3 i förordning (EU) 2015/1375.

Styckning innan provsvar

Ärendet ska innehålla en beskrivning från företaget av vilka rutiner slakteriet har för att garantera full spårbarhet när slaktkroppar förs till styckningsanläggning innan svar på utförd trikinundersökning kommit och rutiner för hur samtliga styckningsdelar, vid positivt resultat, förklaras otjänliga som livsmedel och tas ur livsmedelskedjan. Se artikel 2.3 i förordning (EU) 2015/1375

Den skriftliga beskrivningen ska även omfatta en beskrivning av hur trikinprovtagningen har utförts eftersom detta beslut inkluderar kontrollmärkning innan provsvar.

Beskrivningen ovan ska diarieföras i ärendet tillsammans med beslutet.

Senast uppdaterad 19 februari 2024 Ansvarig grupp OK_KS